

വ്യക്തിത്വം

വി.എം ഇബ്രാഹീം

കെ.എം മഹലവി

කෙරඹ මුස්ලියක්කිනියිൽ පරි
 ස්කරණප්‍රවර්තනයෙකක් මුළුන්
 දිරීයෙයිය මුළුනිරකාබේලාරාභායි
 තුනු තයුළු මුහෙමඟකුදී එහි
 කේ.එඩ් මහලවි. අසායවිශ්වාසා
 තාචරයෙකකේතිර අවසාන
 යුවාසං වරෙ පද තයිചු අත් සමු
 දා ය පරි ස්කරණයාට කෙරඹ
 මුස්ලිය ගෛවාතමාන පරිග්‍රැතියිൽ
 එගෙනුවා අතුළුස්මරිකපුදු.
 අගා ය තාය පස්‍යි තර්,
 සාතුගුරු සමර සොනානි, සමු
 දාය ගෙතාව් එගා තිළකඤුලියි
 වුකතිමුද පතිපූචු මහානායි
 තුනු අදෝහා.

ମଲପୁରୀ ଜିଲ୍ଲାଯିଲେ ତିରୁରଙ୍ଗା
ଟିକଟ୍‌କୁତର କହାନ୍ତି ତତ୍ତ୍ଵିତ କୁଣ୍ଡଳୀ
ମୋତ୍ସତୀରେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଲମଂତରିତ
କଣ୍ଠାଟ୍‌କୁତର ଅନୁଭବୀରେ ପୁରେ
ନାହିଁ 1886 ଜୁଲେ 6-ଟ ଏକ. ଏଠିଂ
ମହାଲବି ଜାଣି ଛୁ. କୁରିଯାନୀ
ଆହମଂ କୁଟି ମୁଖ୍ୟରେ ଏଥୁତୁ
ପଞ୍ଜିଯିଲାତିରୁଣୁ ପ୍ରାମାନିକ ପା
ନ. ନାଟାଶାରେସ୍‌ଟ୍‌ଯୁ ଆଧାରମ୍ଭୁ
ତତ୍ତ୍ଵକାରେସ୍‌ଟ୍‌ଯୁ ପକଳିନୀଙ୍କ ମଲ
ଯାତ୍ରାଙ୍କ ପରିଛୁ. ପଞ୍ଜିବରସୁକଳିତ
ପଠଂଙ୍ଗ ତୁଟରିନ ଆଦେହଂ ଆକାଶ
ଲାତର ପ୍ରମୁଖ ପଣ୍ଡିତମାରୁରେ
ଶିଷ୍ୟତାଂ ସ୍ଵାକିରିକରୁକରୁଣାତ୍ୟ.
ବାନ୍ଦକାଙ୍କ ବାଗୁତ ଉଲ୍ଲମ୍ଭିତ ମହାନାନୀ
ଚାଲିଲକତର କୁଣ୍ଡଳାହମଂ ହାଜି
ଯୁଦ ଶିଷ୍ୟନାହିଁରୁନ ମହାଲବି
କେରଳତିତିତ ହାତିନିର୍ମିଳିତ କିତତାବ୍ୟ
କର କାର୍ଯ୍ୟମାତ୍ର ନଟପ୍ରିଲିପାତିରୁନ
ଆକାଶର କ୍ରିଲଫ୍ରେଣ୍ ମୁହାମଂ
ମୃଗଲିତାରୁରେ ପକଳିନୀଙ୍କ ହାତି
ସୁଂ, କାନ୍ଦାଶ୍ଵରାଲ୍ଲୁରିଲେ ଓଜୀଜୀବିତ
କାଲତର ବକଂ ଆବ୍ୟବୁତ୍ତବାତିର
ମହାଲବିଯାରେ ପକଳିନୀଙ୍କ ଆବ୍ୟବି

സാഹിത്യവും പരിച്ച്. കൊടുങ്ങല്ലെങ്കിൽ തന്നെ പ്രസിദ്ധ യുനാനി വൈദ്യുൻ കൊടുങ്ങല്ലെങ്കിൽ അബുബകർ മുലവി, ശൈലീ അലി മുലവി, കൊച്ചിയിലെ അബ്ദുല്ലാ അൽയമ്മാനി മുതലായവർ ദിൽനിന്ന് ഉൾദ്വും പരിച്ച്. ചാലിലുക്കത്ത് വാഴക്കാടുനിന്ന് ഒഴിവായി മല്ലാർക്കാട് ദർസിൽ ചേർന്നപ്പോൾ കെ.എം മുലവി അദ്ദേഹത്തെ പിന്തു ദർന്നു. മല്ലാർക്കാട് മുഖർത്തിസായി രിക്ക കൂത്തെഹ്മദ് ഹാജി മരണപ്പെട്ട ക്ഷേമാർക്കാട് അദ്ദേഹം അവിടെ മുഖർത്തി സായി. മലപ്പുറത്തിനടുത്ത ചെമ്മക ടവിലും ദർസ് നടത്തിയിട്ടുണ്ട്.

ഇരുപതുകളിൽ സ്വാത്രന്ത്ര്യസ്സ്
മരം കത്തിപ്പടർന്നാപ്പോൾ ഏക.എം
മഹലവി വിലാഹത്ത്-കോൺഗ്രസ്
യുവനേതാവെന്ന നിലയിൽ രംഗ
ത്തിരിഞ്ഞി. ഏറ്റവും താല്പര്യക്ക് വിലാ
ഹത്ത്-കോൺഗ്രസ് സെക്രട്ടറിയായി
രൂപ അദ്ദേഹം ഏറ്റവും, വളരെവന്നാം
ട്, കോഴിക്കോട്, പൊന്മാനി താല്പര്യ
ക്കുകളിൽ വിലാഹത്ത്-കോൺഗ്രസ്
സംയുക്തസംഘടനകൾ സ്ഥാപി
ക്കാൻ മുൻകൈക്കയെടുത്തു. സ്വാത
ന്ത്ര്യസമരത്തിൽ സജീവമായി പങ്കെ
ടുത്ത അദ്ദേഹ ത്രിരെ തിരെ
അന്നത്തെ മലബാർ കലാക്കടായി
രൂപ മി. ഇ.എഫ് ടോമസ് കുറുപ്പരും
സമർപ്പിച്ചു. ആലി മുസ്ലിയാർ, കട്ടി
ലഘൂരി മുഹമ്മദ് മുസ്ലിയാർ, ലവ
കുട്ടി, പാങ്കിൽ അഹമ്മദ് കുട്ടി
മുസ്ലിയാർ തുടങ്ങിയവരോടൊപ്പം
പ്രതി ചേർക്കപ്പെട്ട അദ്ദേഹത്തെ
കുറിച്ച് കുറുപ്പത്തിൽ പറയുന്നതി
അങ്ങനെയാണ്:

“12) തൃക്കുളം തിരുത്തങ്ങാടിക്കാ
രൻ തയ്യിൽ മുഹമ്മദ് കൂട്ടി മുസ്ലി

യാർ: 10-10 നസ്വകാരനെ (കട്ടില
സ്രോതി മുഹമ്മദ് മുസ്ലിയാർ ആയി
രുന്ന് 10-10 (പ്രതി) വെള്ളുരിൽ പറി
ച്ചിട്ടുണ്ട്. (അമാർമത്തിൽ അദ്ദേഹം
വേലുരിൽ പറിച്ചിട്ടില്ല). പാൻ
ഇസ്ലാമിസ്സു വീക്ഷണം വച്ചു
പുലർത്തുന്ന വ്യക്തിയാണ്.
എപ്പിൽ, മെയ് എന്നീ മാസങ്ങൾ
വരെ കോടുരിലെ കിളിയിമണ്ണിൽ
മൊയ്തീൻ നടത്തുന്ന ഒരു സംകാര്യ
മഡിസ തീരിൽ പറിപ്പിച്ചു പോന്നു.
അയാളുടെ അപകടകരമായ പ്രബോ
ധന കാരണം ആദ്യം താങ്കിനുചെ
യുകയും പിന്നീക് പിരിച്ചുവിട്ടുകയും
ചെയ്തു. അനു മുതൽ നാടുതോറും
സഖവിച്ച് നാശകരമായ ആശയപ്ര
ചാരണവാമായി നടക്കുകയാണ്.”

1921 ഏപ്രിൽ 2, 3 തീയതിക
ളിൽ തമിഴ്നാട്ടിലെ ഇരുന്നോടിൽ
നടന്ന ഇന്ത്യൻ മജ്ലിസുൽ ഉലമം
പ്രതിനിധിസമേഖനത്തിൽ മലബാർ
പ്രതിനിധികളായി പങ്കെടുത്തവർബ�ൽ
കെ.എം മഹലവിയുമുണ്ടായിരുന്നു.
അവിടെ വച്ച് വിലാ ഫ തത് -
കോൺഗ്രസ് പ്രവർത്തനങ്ങൾ മല
ബാറിൽ വ്യാപകമാക്കുന്നതിനെ
സംബന്ധിച്ച് ചർച്ചകൾ നടന്നു.
ഇതിന്റെ ഫലമായി അവർ തിരിച്ചു
വന്നതോടെ കേരള മജ്ലിസുൽ ഉലമ
സഹപിതമായി.

മലബാറിൽ ബീട്ടിഷുകാർ താണ്ടിയവമാടിയപ്പോൾ മുസ്ലിംകളിൽ ലോരു വിഭാഗം അതിനെ ചെറുക്കാനും നായി രംഗ ത്തിറ ഓ. അതേ തുടർന്നാണ് രക്തരുഷി തമായ പുക്കേഖാട്ടുർ യുദ്ധവും തിരുരങ്ങാടി ദാനാം സമരവുമുണ്ടാകുന്നത്. ഈ സന്ദർഭങ്ങളിലെല്ലാം മഹലവി മുഹമ്മദ് അബ്ദുൾഹൻമാൻ സാഹിബ്,

കെ.പി കേരവമേനോൻ തുടങ്ങിയ നേതാക്കളുടെ കൂടെ സമുദായത്തെ സമാധാനിപ്പിക്കാനായി രംഗത്തിൽ ആണ്. പുക്കോട്ടുതിൽ ജനങ്ങളെ ഒരു കാൻ നേതാക്കൾക്ക് കഴിഞ്ഞു. എന്നാൽ തിരുത്തങ്ങാടിയിൽ സമാധാനപുർവ്വം പട്ടാളത്തിന്റെ ചെയ്തി കർക്കതിര നിവേദനം സമർപ്പിക്കാൻ ആലിമുസ്ലിയാരും അനുയായികളും ചെന്നപ്പോൾ പോലീസ് അവക്കുന്നേരെ നിഷ്കരുണം വെടിയുതിർത്തതിന്റെ ഫലമായി അവിടെ തീർത്താൽ തീരാത്ത കുഴപ്പങ്ങളുണ്ടായി.

തിരുത്തങ്ങാടിയിൽ കലഹമുണ്ടായപ്പോൾ പരിഭ്രാന്തനായ കെ.എം മുലവി സമീപപ്രദേശത്തെ തന്റെ മാതൃലഗ്നഹത്തിൽ അഭ്യന്തരീകരിച്ചു. പട്ടാളക്കാർ അറസ്റ്റുചെയ്യുമെന്ന ഭീതി നിമിത്തം അദ്ദേഹം അവിടെ നിന്ന് രഹസ്യമായി കളിപ്പുരുട്ടുതു വെള്ളം രിലൈത്തി. അവിടെ നിന്ന് കൊട്ടപ്പുരുത്തേക്കു പോയി. കെ.എം മുലവിയെയും കട്ടിലെറുതി മുഹമ്മദ് മുസ്ലിയാരെയും തുക്കിക്കാല്ലാൻ കലക്കർക്ക് പ്രത്യേക നിർദ്ദേശം ലഭിച്ചിരുന്നുവെന്തെന്നു. അതിനാൽ അദ്ദേഹം പലയിടങ്ങളിലായി ഒളിവിൽ കഴിയുകയായിരുന്നു. പുളിക്കൽ പി.പി. ഉള്ളിമുഹർത്തിൽ കൂടി മുലവിയുടെ വീട്ടിൽ ഒളിവിൽ കഴിയുന്നേണ്ടി ലഭിക്കുന്ന കാരണം കൊടുങ്ങാനും താമസിച്ചിരുന്ന സന്നം കൂടിയായ ഏം.സി.സി അബ്ദുർഹിദ്മാൻ മുലവി, കെ.എം മുലവിയെ കൊടുങ്ങാനും രിലൈ കൊണ്ടിരുന്നു. അങ്ങനെ 1922 ജനുവരി 14-ന് കെ.എം മുലവി കൊടുങ്ങാനും തി. എം.സി.സിയെ കൂടാതെ ഇ.കെ മുലവിയും ശ്രേം മാഹിൽ ഫലഭാഗിയായിരുന്നു. അക്കാദം നിയും മറ്റും അക്കാദം കൊടുങ്ങാനും രിലൈ

കൊടുങ്ങാനും മത-സാംസ്കാരിക മണ്ഡലങ്ങളിൽ കെ.എം മുലവി നിരത്തുന്നുണ്ടു. മുസ്ലിം കേരളത്തിലെ മതപരിഷ്കരണ ചരിത്രത്തിൽ പുതിയ അധ്യാത്മം കുറിച്ച്

മുസ്ലിം ഐക്യസംഘത്തിന്റെയും അതിന്റെ ആദിരൂപമായിരുന്ന നിഷ്പക്ഷസംഘത്തിന്റെയും രൂപീകരണത്തിൽ അദ്ദേഹം മുഖ്യപങ്കം അനുഭവിച്ചു. മുസ്ലിം ഐക്യസംഘം ആരംഭിച്ച അറബി മലയാളം പത്രമായ 'അൽ ഇർഹാദി'ൽ മതകാര്യങ്ങളിൽ പത്രവന്നക്കിയിരുന്നത് കെ.എം മുലവി ആയിരുന്നു. 1927-ൽ ഹജ്ജിനുപോയ അദ്ദേഹം കുടുകാരാനിച്ച് സുള്ളൂട്ടാജാവായിരുന്ന അബ്ദുർഹിദ് അസീ സിബ്നു സുള്ളൂട്ടാമായി കാണുകയും ഹിജാസിൽ വരുത്തേണ്ണ മാറ്റാണിളക്കുവിച്ച് ചർച്ച നടത്തുകയും ചെയ്തു.

മലബാർ ലഹരിയിൽ കുറ്റക്കാരാണന്ന് വിഡിക്കുപ്പുവരുടെ പേരിൽ ചുമത്തിയ കേസുകൾ നിരുപയിക്കുന്ന പിൻവലിക്കണമെന്നാവശ്യപ്പെട്ട് പോകർസാഹിബ്യും ഉള്ളിസാഹിബ്യും മുഹമ്മദ് അബ്ദുർഹിദ്മാൻ സാഹിബ്യും പൊരുതി. പോകർസാഹിബ്യും മതിരാൾ നിയമസഭയിൽ ഇതുസംബന്ധമായ ഒരു പ്രമേയം പാസ്സാക്കി. ഓടുവിൽ 1932-ൽ മുലവിയുടെ മുള്ളവർക്ക് പൊതുമാപ്പ് ലഭിച്ചു. എക്കു സംഘ തതിരെ പത്രാം വാർഷിക സമേഖനം നടന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. കെ.എം മുലവി സാഹിബിന് മാപ്പ് ലഭിച്ച വിവരം അറിയുന്നത്. തുടർന്ന് മുലവിയെ മലബാറിലേക്ക് വിട്ടുകൊടുക്കണമെന്നാവശ്യപ്പെടുന്ന പ്രമേയം സമേഖനം പാസ്സാക്കുകയും അതനുസരിച്ചു കെ.എം മുലവി പതിനേന്നു വർഷത്തെ കൊടുങ്ങാനും കഴിയുന്ന മലബാറിലേക്ക് തിരിച്ചെത്തുകയും ചെയ്തു. തുടർന്നും കോൺഗ്രസ്സിനു വേണ്ടി മുലവി പ്രവർത്തിച്ചു. മുസ്ലിംകൾക്കിടയിൽ ചർക്കാ പ്രചാരണത്തിനായി കണ്ണുരിൽ സജീവമായി പ്രവർത്തിച്ചു. അദ്ദേഹം മാത്രഭൂമി പത്രം സാമ്പത്തികമായി തകർന്നപ്പോൾ പിരിവെടുക്കാൻ രംഗത്തിന്നു. എന്നാൽ 1935-ൽ കേരളത്തിൽ മുസ്ലിംലീഗ് പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ച മുസ്ലിം ലിറ്ററേ

കെ.എം മുലവി മുസ്ലിം ലീഗിൽ ചേർന്നു. കോഴിക്കോട് ലീഗ് സ്ഥാപിച്ചത് അദ്ദേഹവും പുളിക്കൽ പി.പി.മുഹമ്മദ് മുലവിയും ചേർന്നുണ്ട്. 'മുസ്ലിം സമുദായം അഭിപ്രായവ്യത്യാസങ്ങൾക്കതിത്തമായി ലീഗിൽ ഏകീകരിച്ചണിനിരക്കണ്' എന്ന അദ്ദേഹം സംബന്ധം ഉദ്ദേശ്യാദിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. സത്യിൽ അബ്ദുർഹിദ് ഹ്‌മാൻ ബാഹമാപീര് മുസ്ലിംലീഗ് പ്രസിഡന്റായിരുന്നപ്പോൾ ജീവിതാന്ത്യം വരെ കെ.എം മുലവി വെസ്സ് പ്രസിഡന്റായിരുന്നു.

1935-ൽ മുലവിയുടെ പത്രായി പത്രത്തിൽ അൽ മുർശിദ് അറബി മലയാള മാസിക പ്രസിഡന്റിനാം ആരംഭിച്ചു. എന്നാൽ വരിക്കാരുടെ കുറവും കടലാസിരുപ്പ് വിലയും കാരണം നാലുവർഷം കഴിഞ്ഞ പത്രം നിർത്തേണ്ടിവന്നു. 1949-ൽ പത്രം പുന്നപ്രസിഡന്റിച്ചപ്പോഴും അദ്ദേഹം തന്നെയായിരുന്നു എഡിറ്റർ. പക്ഷേ, കേരള ജംബുളത്തുൽക്കാരായിലും ശൈത്യസാഭാരായിലും രാഷ്ട്രീയ പ്രതിസന്ധിയും നിമിത്തം മാസിക വീണ്ടും ചരമമായതു.

നേരത്തെ കേരള ജംബുളതുൽക്കാരായുടെ പ്രസിഡന്റായിരുന്ന കെ.എം മുലവി 1950-ൽ കേരള നദ്ദവത്തുൽക്കാരായിലും മുജാഹിദീൻ രൂപീകൃതമായ പ്രസിഡന്റായിരുന്നു. 1962-വരെ പതിമുന്നു വർഷം അദ്ദേഹമായിരുന്നു പ്രസിഡന്റ്.

ഉജലപ്രഭാഷകൻ, ലേവകൻ, സംഘാടകൻ, പണ്ഡിതൻ എന്നീ നിലകളിലും അദ്ദേഹം ഇസ്ലാഹിസംഘടനകളെ സേവിച്ചു. 'സമസ്ത'യുമായി നടന്ന ഭേദരേഖാപ്രതിവാദങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം പങ്കെടുത്തിട്ടുണ്ട്. വിശുദ്ധവുർദ്ദാത നിലെ 30-ാം ഭാഗത്തിന്റെ പാതികൾ അറബിമലയാളത്തിൽ പരിഭ്രാന്തരേഖയിൽ ആദ്ദേഹം 1930-ൽ വൃത്താന്തം പരിഭ്രാന്തരേഖയിൽ കോഴിക്കോട് ആരംഭിച്ച മുസ്ലിം ലീഗിൽ

ചുർ സൊസൈറ്റിയിൽ മൗലവി സജീ വപകുവഹിച്ചു. എന്നാൽ പതിഭാഷ യുടെ രണ്ടു ഭാഗങ്ങൾ മാത്രമേ പുറത്തിനിൽക്കുള്ളൂ. അൽ അമീൻ, ചുരുക്ക, അൽ ഇത്തിഹാദ്, ആൻസാർ, അൽമനാർ, അൽഹിദായ എന്നീ പത്രങ്ങളിലായി നിരവധി ലേവന അഞ്ചേ എഴുതിയിട്ടുണ്ട്. സഖിക്ക് ദശിക്ക് രിംഗ് കെയ്യറോയിൽനിന്ന് പുറത്തിറക്കിയിരുന്ന അൽമനാർ, ഇരജി പത്രിൽനിന്നുതനെ പുറത്തിറക്കിയിരുന്ന അൽഹത്തർ, മസ്ലൂദ് ആലം നദവിയുടെ അദ്ധിയാദ്, പാകിസ്താനിലെ അലൈ അൽഅറൈ തുടങ്ങിയ അവബീ പത്രങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം എഴുതിയിരുന്നു.

ഉർദു ഭാഷ പഠിച്ചിരുന്ന അദ്ദേഹം മൗലാനാ സഖിക്ക് അബ്ദുൽ അഞ്ചലാ മഹദുദ്ദി, മഹലാനാ അബ്ദുൽക്കലാം ആസാദ് തുടങ്ങിയ വരുടെ പല ലേവനങ്ങളും മലയാളത്തിലേക്കും അറബിയിലേക്കും വിവർത്തനം ചെയ്തത് ചുരുക്ക, അൽ അമീൻ, അൽ മുർഖിക്ക് എന്നീ പത്രങ്ങളിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരുന്നു. മൗലാനാ മഹദുദ്ദി ഇന്ത്യൻ ദേശീയ പ്രസ്ഥാനത്തിൽ വികലതകൾ തുറന്നുകാണിച്ചു കൊണ്ടശുതിയ ലേവനം കെ.എം മൗലവി ചുരുക്ക ഡിൽ വിവർത്തനം ചെയ്തു പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. ഈത് 1941-ൽ തലമുറയിൽ മുസ്ലിംലീജ് കമ്മിറ്റി സമരസനാഹം എന്ന പേരിൽ പുസ്തകരും പത്രികളും പുറത്തിരിക്കാം.

അൽ ഇസ്ലാഹർ, അൽ ഇർഹാദ്, അൽ ഇത്തിഹാദ് തുടങ്ങിയ പത്രങ്ങളിൽ ധാരാളം ഫത്വകളും ലേവനങ്ങൾ ഒരു മുത്തിയും അദ്ദേഹം ഏതാനും കൃതികളും രചിച്ചിട്ടുണ്ട്. ചടനക്കുടം, കൊടികയറ്റം, ഇസ്തിഗാസ തുടങ്ങിയ അനിസ്ലാമികാചാരങ്ങളെ വിമർശിച്ചുകൊണ്ടശുതിയ അൽ ഹിദായ മുഹാമ്മദ് മഹ്‌വിൽ ബിൽഹു വഴ്ലാല, അൽ ഹിലാളത്തു വർക്കരാമ എന്നീ കൃതികൾ യാമാ സഫിതിക പണ്ഡിതനാരുടെ ശക്തമായ എതിർപ്പിന് വിധേയമായപ്പോൾ

ഇസ്ലാമിക് ബാക്കിന്റെ സാധ്യതക ഇംഗ്ലീഷുകാണ് എഴുതിയ റിസാ ലത്തുൻ പിൽ ബക്കി എന്ന ലാലുകുട്ടി സന്തം സഹപ്രവർത്തകരുടെ തന്നെ എതിർപ്പിന് ശരവുയമായി. സന്തം സ്കൂളൻ കൂടിയായ എം.സി.സി അബ്ദുർറഹ്മാൻ മൗലവി അതിന് അൽ അമീൻ വണ്ണനമെഴുതി. ‘കേരള മുസ്ലിം എക്കു സംഘം ഒരോറു തെറ്റു ചെയ്തു. അത് ഹിലത്തുർരിബയായിരുന്നു’ എന്ന പ്രസ്തുത കൃതിയുടെ ശക്തനായ വിമർശകനായിരുന്ന മുഹമ്മദ് അബ്ദുർറഹ്മാൻ സാഹിബ് പറയാറുണ്ടായിരുന്നു.

തിരുരങ്ങാടി നൃഗുൽ ഇസ്ലാം മദ്ദസ, തിരുരങ്ങാടി യതീംവാന തുടങ്ങി ഒട്ടേരു സ്ഥാപനങ്ങളുടെ രൂപവൽക്കരണ നാ തിന് മുനിൽ നിന്നുത് മൗലവിയായിരുന്നു.

1964 സെപ്റ്റംബർ 10 -ന് കെ.എം മൗലവി അന്തരിച്ചു. രഹരിൽ:

1. കെ.കെ മുഹ മദ്ദ് അബ്ദുൽക്കരീം - കെ.എം മൗലവി സാഹിബ്
2. കെ.എം മൗലവി സ്മാരക ശ്രമം
3. മുജാഹിദ് സംസ്ഥാന സമേളന സുവനീർ '97